

Vedlegg 3

Kriterier som gjør avfall til farlig avfall

Vedlegget skal benyttes for avfallstyper som omfattes av § 4 første ledd nr.2, samt for avfallstyper i vedlegg 1 som har en generell henvisning til innhold av farlige stoffer.

Under del A er det en oppstilling av egenskaper som gjør avfallet farlig og grenseverdier for når avfallet defineres som farlig avfall. Avfall som inneholder stoffer eller stoffblandinger med en eller flere av de farlige egenskapene listet opp under del A og samtidig overskrider en eller flere av tilhørende grenseverdier, defineres som farlig avfall.

Grenseverdiene gitt i del A er generelle, men for noen utvalgte stoffer er det lavere spesifikke grenseverdier som gjelder. Disse er angitt i del B. For avfall som inneholder stoffene listet i del B, gjelder grenseverdiene som der er angitt.

Del A: Grenseverdier for farlige egenskaper som gjør avfall til farlig avfall

Farekode/ faresymbol/ farebetegnelse	Farlig egenskap	Grenseverdi
F+ EKSTREMT BRANNFARLIG	Brannfarlig, meget brannfarlig og ekstremt brannfarlig: Flytende stoffer og stoffblandinger som har et flammepunkt som er høyst 55°C og/eller stoffer og stoffblandinger som ved kontakt med luft ved omgivelsestemperatur kan utvikle varme og antennes uten energitilførsel og/eller faste stoffer og stoffblandinger som lett kan antennes ved kortvarig påvirkning fra en antennelseskilde og som fortsetter å brenne eller gløde etter at antennelseskilden er fjernet og/eller gassformige stoffer og stoffblandinger som er brannfarlige i luft ved normalt trykk og/eller stoffer og stoffblandinger som ved kontakt med vann eller fukt og luft utvikler meget brannfarlig gass i farlige mengder.	(¹)
F MEGET BRANNFARLIG	R12 Ekstremt brannfarlig R11 Meget brannfarlig R10 Brannfarlig	
-		

O OKSIDERENDE	Oksiderende: Stoffer og stoffblandinger som ved kontakt med andre stoffer, særlig brannfarlige stoffer, viser kraftig eksoterm reaksjon. R7 Kan forårsake brann R8 Brannfarlig ved kontakt med brennbare stoffer R9 Eksplosjonsfarlig ved blanding med brennbare stoffer	(¹)
T+ MEGET GIFTIG	Meget giftig: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller hudkontakt kan medføre alvorlig, akutt eller kronisk helsefare eller til og med døden R26 Meget giftig ved innånding R27 Meget giftig ved hudkontakt R28 Meget giftig ved svelging R39/26/27/28 Meget giftig: Fare for alvorlig varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 0,1 %
T GIFTIG	Giftig: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller hudkontakt kan medføre alvorlig, akutt eller kronisk helsefare eller til og med døden R23 Giftig ved innånding R24 Giftig ved hudkontakt R25 Giftig ved svelging R39/23/24/25 Giftig: fare for alvorlig varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging R48/23/24/25 Giftig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding, hudkontakt og svelging	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 3 %
Xn HELSESKADELIG	Helseskadelig: Stoffer og stoffblandinger som kan medføre begrenset helsefare ved innånding, svelging eller hudkontakt R20 Farlig ved innånding R21 Farlig ved hudkontakt R22 Farlig ved svelging R68/20/21/22 Farlig: mulig fare for varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging R48/20/21/22 Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding, hudkontakt og svelging R65 Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 25 %

C ETSENDE	Etsende: Stoffer og stoffblandinger som kan ødelegge levende vev ved kontakt med dette R35 Sterkt etsende	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 1 %
C ETSENDE	Etsende: Stoffer og stoffblandinger som kan ødelegge levende vev ved kontakt med dette R34 Etsende	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 5 %
Xi IRRITERENDE	Irriterende: Ikke-etsende stoffer og stoffblandinger som kan forårsake betennelse ved direkte, langvarig eller gjentatt kontakt med huden eller slimhinnene R41 Fare for alvorlig øyeskade	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 10 %
Xi IRRITERENDE	Irriterende: Ikke-etsende stoffer og stoffblandinger som kan forårsake betennelse ved direkte, langvarig eller gjentatt kontakt med huden eller slimhinnene R36 Irriterer øynene R37 Irriterer luftveiene R38 Irriterer huden	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 20 %
Xn HELSESKADELIG	Allergifremkallende: Stoffer og stoffblandinger som kan forårsake allergi i luftveiene eller ved hudkontakt R42 Kan gi allergi ved innånding	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 1 %

Xi IRRITERENDE	Allergifremkallende: Stoffer og stoffblandinger som kan forårsake allergi i luftveiene eller ved hudkontakt R43 Kan gi allergi ved hudkontakt	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 1 %
T GIFTIG	Kreftfremkallende: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller hudkontakt kan forårsake kreft eller føre til økt forekomst av kreft R45 Kan forårsake kreft R49 Kan forårsake kreft ved innånding	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 0,1 %
Xn HELSESKADELIG	Kreftfremkallende: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller hudkontakt kan forårsake kreft eller føre til økt forekomst av kreft R40 Mulig fare for kreft	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 1 %
T GIFTIG	Arvestoffskadelig: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller hudkontakt kan forårsake arvelige genetiske skader eller føre til økt forekomst av slike R46 Kan forårsake arvelige skader	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 0,1 %

Xn HELSESKADELIG	Arvestoffskadelig: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller hudkontakt kan forårsake arvelige genetiske skader eller føre til økt forekomst av slike R68 Mulig fare for varig helseskade	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 1 %
T GIFTIG	Reproduksjonsskadelig: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller gjennomtrengning av huden kan forårsake ikke-arvelige medfødte misdannelser eller føre til økt forekomst av slike og eller nedsatt mannlig eller kvinnelig reproduksjonsfunksjon eller kapasitet R60 Kan skade forplantningsevnen R61 Kan gi fosterskader	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 0,5 %
Xn HELSESKADELIG	Reproduksjonsskadelig: Stoffer og stoffblandinger som ved innånding, svelging eller gjennomtrengning av huden kan forårsake ikke-arvelige medfødte misdannelser eller føre til økt forekomst av slike og eller nedsatt mannlig eller kvinnelig reproduksjonsfunksjon eller kapasitet R62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen R63 Mulig fare for fosterskade	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 5 %
N MILJØSKADELIG	Miljøskadelig: Stoffer og stoffblandinger som innebærer eller kan innebære umiddelbar, langsiktig og/eller forsinket fare for miljøet R59 Farlig for ozonlaget	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 0,1 %

N MILJØSKADELIG	Miljøskadelig: Stoffer og stoffblandinger som innebærer eller kan innebære umiddelbar, langsiktig og/eller forsinket fare for miljøet R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 0,25 %
N MILJØSKADELIG	Miljøskadelig: Stoffer og stoffblandinger som innebærer eller kan innebære umiddelbar, langsiktig og/eller forsinket fare for miljøet R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 2,5 %
N MILJØSKADELIG	Miljøskadelig: Stoffer og stoffblandinger som innebærer eller kan innebære umiddelbar, langsiktig og/eller forsinket fare for miljøet R50 Meget giftig for vannlevende organismer	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 25 %
Faresymbol eksisterer ikke	Miljøskadelig: Stoffer og stoffblandinger som innebærer eller kan innebære umiddelbar, langsiktig og/eller forsinket fare for miljøet R52 Skadelig for vannlevende organismer R53 Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet R52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet	Totalkonsentrasjon høyere eller lik 25 %

(¹) For avfall som inneholder stoffer eller stoffblandinger med disse egenskapene finnes ingen grenseverdier. I disse tilfellene må avfallet testes i henhold til kriterier gitt i §§ 4, 8, 9, 10, 11 i forskrift om kriterier for klassifisering av farlige kjemikalier.

Del B: Spesifikke grenseverdier for utvalgte stoffer

Stoff	Grenseverdi
Polykloreerte bifenyler, PCB	Totalkonsentrasjon større eller lik 0,005 %
Benzo(a)pyren Kadmiumfluorid Kadmiumklorid	Totalkonsentrasjon større eller lik 0,01 %
Pentabromdifenyleter Oktabromdifenyleter Dekabromdifenyleter Tetrabrombisfenol A Heksabromsyklododekan	Totalkonsentrasjon større eller lik 0,25 %

Kommentarer vedlegg 3:

I dette vedlegget er kriterier for klassifisering av avfall som farlig avfall gitt. Disse kriteriene er basert på kriteriene som er angitt i EUs direktiv 2001/118/EF og forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier av 21. august 1997 (klass/merk-forskriften) med utfyllende forskrifter, herunder forskrift om liste over farlige stoffer av 23. desember 1997 (Stofflisten) med senere endringer.

Farekode/faresymbol/farebetegnelser: Brukes ved merking av farlige kjemikalier, jf. § 15 i klass/merk-forskriften. Faresymbolene trykkes i sort på oransje-gul bunn på fareetiketten. Farebetegnelse angis sammen med faresymbol. Farekoden som står over symbolene fremkommer ikke på fareetiketten, men i andre sammenhenger der det henvises til merking av stoffet eller stoffblandingen.

Risikosetninger (R-setninger): Brukes ved merking av farlige kjemikalier, jf. § 15 i klass/merk-forskriften. Setningene benyttes for å beskrive faremomenter og har definert ordlyd. Flere setninger kan kombineres i én setning. Kombinasjonen regnes som én R-setning. Setningene angis på fareetiketten.

Det er tilstrekkelig at et farlig stoff eller en stoffblanding er merket med en av R-setningene angitt under den enkelte farlige egenskap for å anse avfallet som farlig, selv om flere R-setninger er listet.

I noen tilfeller er stoffer/stoffblandinger merket med flere R-setninger i kombinasjon (kombinasjonssetning). Noen kombinasjonssetninger finnes i lista (eks. R50/53). Dersom kombinasjonssetningen ikke finnes (eks. R36/37/38) brukes grenseverdiene til en av de kombinerte R-setningene. Grenseverdien til en kombinasjonssetning kan i noen tilfeller være forskjellig fra grenseverdien til de enkelte R-setningene (eks. R50/53 har grenseverdi 0,25 %, mens grenseverdiene for R50 og R53 enkeltvis er 25 %). Grenseverdiene for kombinasjonssetningene skal derfor brukes i de tilfellene der de finnes.

De utvalgte stoffene i del B er kjemikalier som står oppført på miljøvernmyndighetenes liste over prioriterte stoffer. Dette er stoffer som utgjør særlige helse- og miljøproblemer i Norge. Med unntak av de bromerte forbindelsene har de også spesifikke grenseverdier i Stofflisten som er vesentlig lavere enn de generelle grenseverdiene oppført i del A. De fem bromerte forbindelsene oppført utgjør den største andelen av bromerte flammehemmere i bruk i Norge. Kun pentabromdifenyleter er foreløpig klassifisert i Stofflisten, men det foreligger dokumentasjon som tyder på at alle fem forbindelsene har sterkt betenkelige miljø- og/eller helsemessige egenskaper.